

AFRY Finland Oy, Hanna Valolahti
hanna.valolahti@afry.com

Lausunto Anttila-Kilpilahti 2x400 kV voimajohtohankkeen ympäristöselvityksestä

Neste Oyj yhdessä TLT-Building Oy:n kanssa suunnittelee uusien 400 kilovoltin ja 400 + 110 kilovoltin voimajohtojen rakentamista välille Anttila-Kilpilahti. Nykyisten Kilpilahden teollisuusalueetta ja Anttilan sähköasemaa yhdistävien 2x110 kilovoltin voimajohtojen siirtokapasiteetti on tulossa täyteen. Uusilla johdoilla on tarkoitus turvata ja lisätä Kilpilahden noin 40 yrityksen sähkönsaantia. Uudet voimajohdot korvaavat aiemmat 110 kilovoltin yhteydet, jotka tullaan purkamaan pois uusien valmistuttua. Porvoon kaupunki katsoo, että hanke on tärkeä Kilpilahden yritysten sähkönsaannin kannalta ja myös erittäin tarpeellinen Kilpilahden alueen kehittämisessä kohti hiilineutraalia tuotantoa ja kiertotaloutta.

Ympäristöselvityksessä on arvioitu hankkeen vaikutuksia maankäytön, elinolojen, maiseman, kulttuuriperinnön, ilmaston ja luonnonolojen osalta. Ympäristöselvitys on kattava ja pääosin huolellisesti tehty, mutta yhteisvaikutusten arviointi ja linjausten sovittaminen vireillä olevien muiden hankkeiden (Itärata ja muut uudet voimajohdot sekä asemakaavahankkeet) kanssa on puutteellinen. Lisäksi tiedot vireillä olevista asemakaavoista ovat osin puutteelliset (mm. tiedoista puuttuu asemakaavahanke Kilpilahden yritysalueen laajentamiseksi Kulloossa ja asemakaavahanke Stenäsän alueelle Kulloossa).

Itäradan suunnittelu on käynnistynyt. Itärata Oy:n toimesta valmistui tammikuussa 2024 pääsuuntaselvitys, jossa laadittiin kolme eri vaihtoehtoa itäradan linjaukseksi. Vaihtoehdot ovat tässä vaiheessa alustavia ratalinjavaihtoehtoja, jotka tarkentuvat jatkosuunnittelussa. Kaksi vaihtoehtoista ohittaa Anttilan sähköaseman pohjoisesta ja yksi etelästä. Anttilan sähköaseman etelästä ohittava ratalinjavaihtoehto aiheuttaa olemassa olevalle asutukselle vähiten haittaa, ja on alustavista ratalinjavaihtoehtoista asutuksen näkökulmasta paras. Anttila-Kilpilahti voimajohtolinjauksissa tulee ottaa huomioon itäradan suunnitellut linjaukset ja erityisesti eteläinen linjavaihtoehto Anttilan sähköaseman kohdalla.

Anttilan sähköasemalla risteää ja sen ohi kulkee jo nyt monta voimajohtoa. Isot johtoaukeat ovat huomattavasti pirstonneet lähimetsiä. Anttila-Kilpilahti voimajohtohankkeen lisäksi on parhaillaan vireillä Fingrid Oyj:n voimajohtohankkeet 400 kV Anttila-Länsisalmi ja 400 kV Hausjärvi-Anttila, ja Sipoon energian 110 kV voimajohto Anttila-Kallbäck. Anttila – Kilpilahti voimajohtolinjavaihtoehdot on pääosin suunniteltu nykyisten johtojen tilalle tai rinnalle. Kuitenkin Anttilan sähköaseman lähelle on voimajohdot suunniteltu

nykyisestä linjauksesta erottuvaksi ja uuden 103 metriä leveän johtoalueen osuus on noin 1,5 kilometriä. Tältä osin on vielä tutkittava uusia ratkaisuja ja vaihtoehtoa, joka hyödyntäisi vanhojen linjojen maastokäytävää eikä uusia metsäalueita tarvitsisi pirstoa voimajohtoilla. Ympäristöselvityksen mukaan pylväsvälillä P12-P19 voimajohdot toteutetaan 450 kV Nikuviken-Anttila voimajohton rinnalle, mutta eri puolille kuin nykyiset 110 kV johdot. Tältäkin osin on tutkittava vielä vaihtoehtoa, jossa johdot sijoitetaan nykyisten johtojen maastokäytävälle.

Ympäristöselvityksen mukaan hankkeen suunnittelussa ei ole arvioitu maakaapelointivaihtoehtoa reitille. Jatkosuunnittelussa tulisi kuitenkin vielä tarkastella Anttila – Kilpilahti välille vaihtoehtoa, jossa olemassa oleva johtokäytävää ei tarvitsisi merkittävästi laajentaa esimerkiksi toteuttamalla osan matkaa voimajohto maakaapelina tai pylväsratkaisuja kehittämällä.

Ympäristöselvityksestä on yleispiirteisesti piirretty linjausvaihtoehdot eikä selvityksestä käy ilmi johtojen, pylväiden, johtokäytävien ja -alueiden tarkka sijoitus. Koska parhaillaan on vireillä osayleiskaavatyö Kulloo, Mikelsböle Kilpilahti ja useita asemakaavahankkeita, joiden alueiden kautta voimajohtohanke kulkee, tulee vielä tarkemmin tutkia maankäytön suunnittelun ja voimajohtojen linjausten yhteensovittaminen. Jatkosuunnittelussa on tarpeen järjestää myös neuvottelu Porvoon kaupungin kanssa maankäytön tarpeiden yhteensovittamiseksi.